

Obrana před nepřítelem

Frýbová Šárka

Závody ve zbrojení

- Koevoluce predátora a kořisti
- Kořist odpovídá na predaci evolucí obraných mechanismů -> selekce
- Princip života a večere (Dawkins a Krebs 1979)
  - evoluční výhoda kořisti, protože je pod větším selekčním tlakem
- Rychlejší evoluce kořisti – vyšší populační hustota a kratší generační čas

Rostliny

Rezistence

- Fyzikálně-mechanická obrana
  - Trny, ostny, žláznaté trichomy, tvrdá kůra a obaly semen, sklerenchymatická pletiva, obsah křemíku
- Chemická obrana
  - Konstitutivní vs indukovaná
  - Sekundární metabolity
    - Fenoly (tanin) – snižují stravitelnost
    - Alkaloidy (kofein) – hořké a často toxické
    - Terpeny (pryskyřice, esenciální oleje)

Tolerance

- Mechanismy, které snižují účinky ztráty biomasy na fitness jedince a umožňují mu rychle znovuobnovit růst a reprodukci

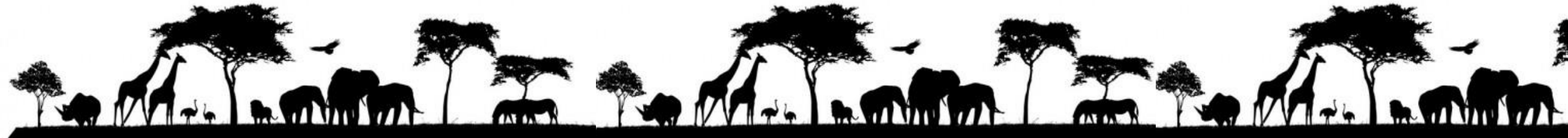
Živočichové

Primární obrana

- Vyhýbání se detekci predátorem
  - Kamufláž – krypse, maškaráda a disruptivní zbarvení
  - Protistín
  - Protiosvětlení
  - Průhlednost
  - Stříbření

Sekundární obrana

- Odrazování útočníka
  - Behaviorální – útěk, agresivita
  - Morfologická – bodliny, lepkavé sekrety
  - Chemická – toxiny, jedy, dráždivé látky
  - Signály – ukazování dobré kondice aj.
  - Aposematismus
  - Müllerovy mimikry
- Klamání útočníka
  - Batesovy a další mimikry
  - Deflekce a překvapivé podněty

Kamufláž

Krypse

- napodobování pozadí
- výhodný polymorfismus díky apostatické selekci
- apostatická selekce = zaměření na nejfrekventovanější formu

Maškaráda

- napodobování nejedlých objektů

Disruptivní zbarvení

- falešné kontury těla
- znesnadňují vnímání kořisti

Protistín

- Postupný přechod tmavého zbarvení z dorzální strany na ventrální
- Oslabení 3D vnímání objektu

Protiosvětlení

- Bioluminiscence jako napodobení světla nad objektem

Průhlednost

Stříbření

- Narušení směrovanosti světla ve vodním prostředí

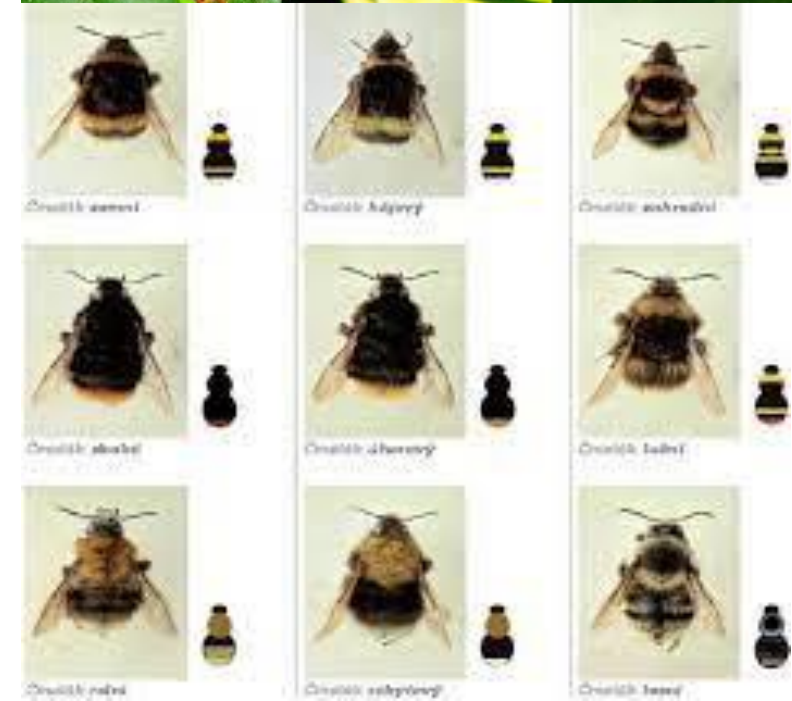
Odrážování útočníka

Aposematismus

- Varování predátora před nebezpečností kořisti
- Multimodální – vizuální, zvuky, pachy, chutě, textura
- Velmi nápadné zbarvení
- Nevýhodný vznik polymorfismu
- S abundancí roste ochranný účinek, „učení“ predátora

Müllerovy mimikry

- Napodobování aposematického zbarvení nebezpečného druhu (model) druhem podobně nebezpečným (mim)
- Mutualismus – společné učení predátora
- Model by měl být nebezpečnější, hojnější atd.

Klamání útočníka

Batesovy mimikry

- Mim je neškodný oproti modelu
- Parazitická interakce – ochrana modelu klesá s rostoucí abundancí mima

Mertensovy mimikry

- Smrtelně toxický druh napodobuje méně toxický
- Predátor se nenaučí se mu vyhnout, pokud vždy uhynie

Agresivní (Peckhamovy) mimikry

- Predátor napodobuje kořist

Opylovací (Bakerovy) mimikry

- Rostliny lákají opylovače, protože neprodukují nektar

Automimikry

- Rozdíly v nebezpečnosti v rámci druhu

Klamání útočníka

Sexuální mimikry

- Samci napodobují samice stejného druhu, aby se s nimi mohli spářit

Deflekce

- Odvrácení útoku predátora na méně choulostivé, dobře chráněné nebo postradatelné místo
- Zvýšení šance na útěk

Překvapivé podněty

- Vyvedení predátora z míry a oslabení tendence k útoku
- Ukázání pestrobarevné části těla, vokalizace, tonická imobilita nebo odrazování od hnízda předstíráním zranění atd.

ROYAL SOCIETY
OPEN SCIENCE

royalsocietypublishing.org/journal/rsos

Research

Check for
updates

Cite this article: Encel SA, Ward AJW. 2021
Social context affects camouflage in a cryptic

Social context affects camouflage in a cryptic fish species

Stella A. Encel and Ashley J. W. Ward

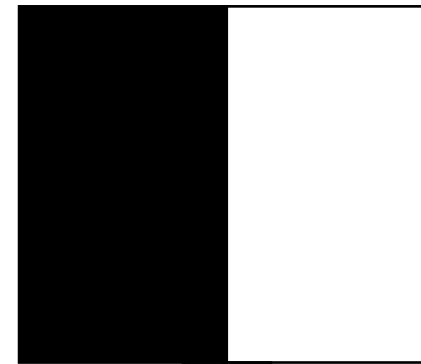
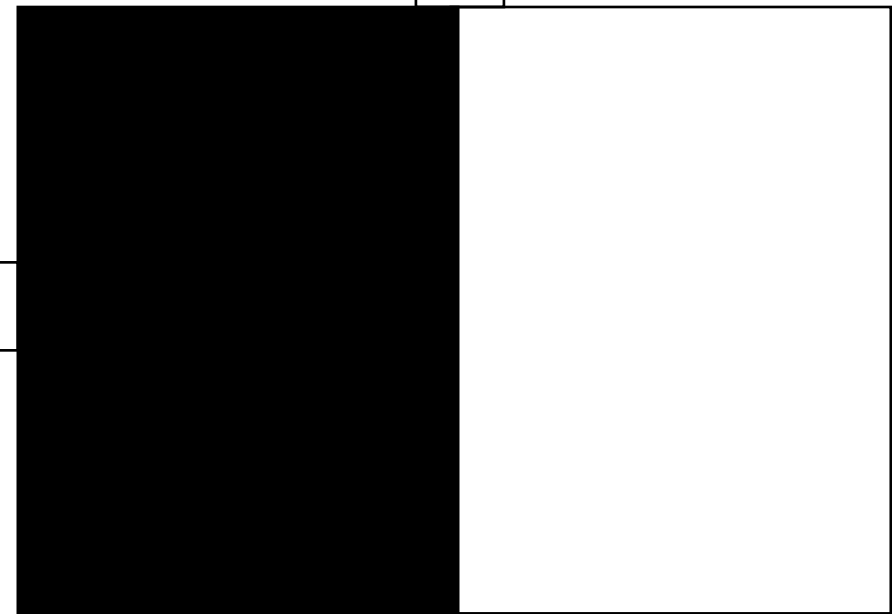
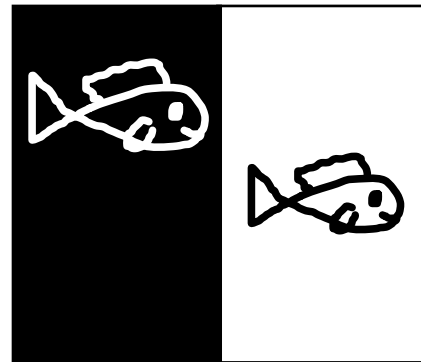
School of Life and Environmental Sciences, University of Sydney, Sydney, Australia

 SAE, 0000-0001-8677-5920; AJWW, 0000-0003-0842-533X

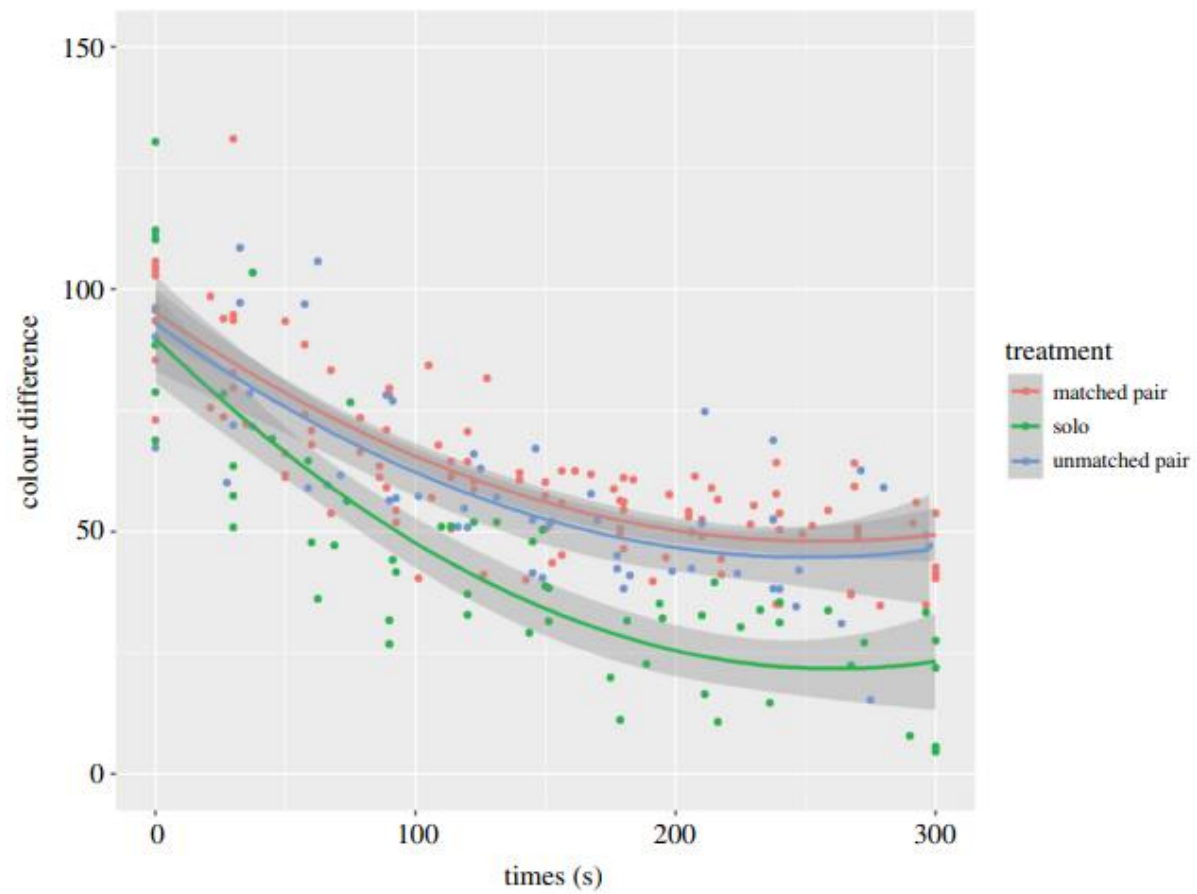

treatment number	social treatment	acclimation colour	test colour	treatment
1	solitary	black		black
2	solitary	black		white
3	solitary	white		black
4	solitary	white		white
5	paired	black		black
6	paired	black	black	white
7	paired	black	white	black
8	paired	black	white	white
9	paired	white	white	black
10	paired	white	white	white

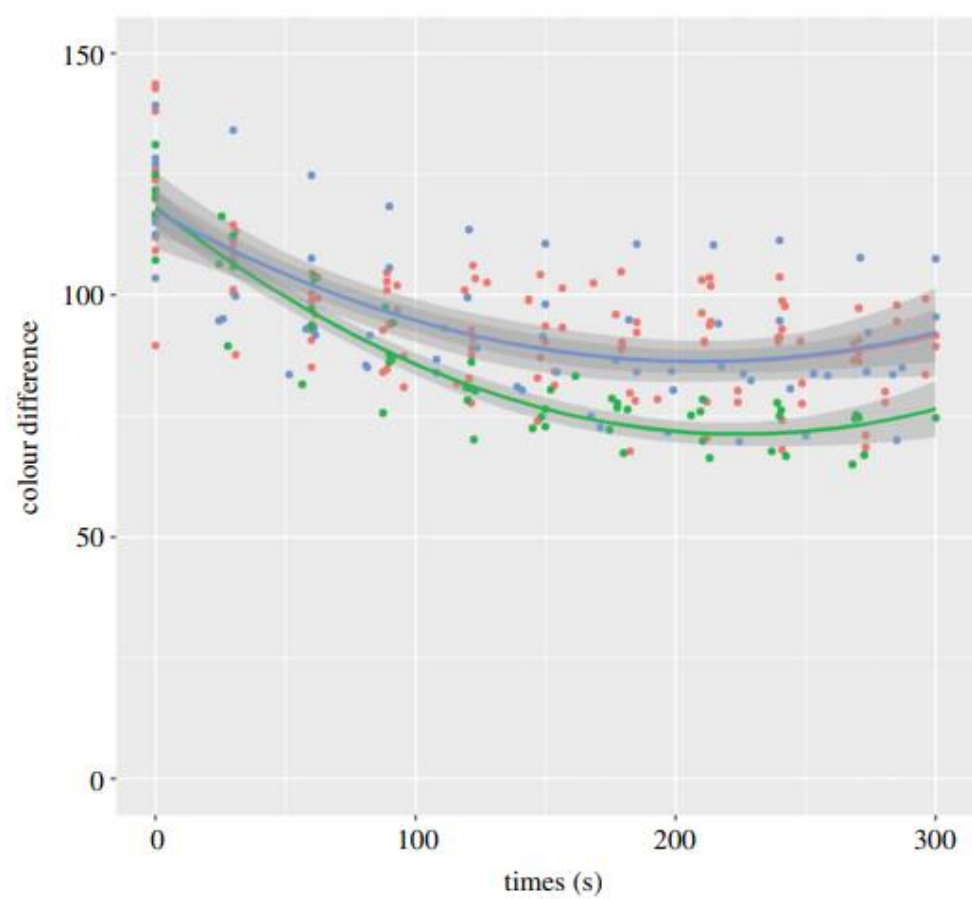

Black background

White background

Děkuji za pozornost.

